

MĚSTO KRASLICE

náměstí 28. října 1438, 358 01 Kraslice

Bezpečnostní analýza
a
Program prevence kriminality města Kraslice
na rok 2023

Zpracoval:

Mgr. Alena Stellnerová
manažer prevence kriminality
Městský úřad Kraslice

Schválil:

Rada města Kraslice, dne 18.01.2023, usnesením č.: 0181/2023-RM/7

OBSAH

1 ÚVOD.....	3
2 PREVENCE KRIMINALITY.....	4
2.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	4
2.2 SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČR	5
2.3 PRIORITY PREVENCE KRIMINALITY	6
2.3.1 <i>Opatření a cílové skupiny prevence kriminality ve městě Kraslice</i>	<i>6</i>
2.4 FINANCOVÁNÍ PLÁNU PREVENCE KRIMINALITY.....	7
3 ANALITICKÁ ČÁST	7
3.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MĚSTĚ KRASLICE.....	7
3.2 BEZPEČNOSTÍ A SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	8
3.2.1 <i>Sociodemografická analýza</i>	<i>8</i>
3.2.2 <i>Bezpečnostní analýza – trestné činy.....</i>	<i>10</i>
3.2.3 <i>Bezpečnostní analýzy o vybraných druzích přestupků</i>	<i>11</i>
3.2.4 <i>Domácí násilí</i>	<i>12</i>
3.2.5 <i>Pomoc obětem trestných činů.....</i>	<i>13</i>
3.3 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA.....	14
4 NÁVRH PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ VE MĚSTĚ KRASLICE.....	15
5 ZÁVĚR.....	18
PŘÍLOHY: MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAMY ZÁKLADNÍCH ŠKOL KRASLICE	19

1 ÚVOD

Program prevence kriminality města Kraslice má charakter strategického dokumentu, který předjímá v oblasti prevence kriminality rozvoj města Kraslice, včetně stanovení cílů a aktivit, které budou ve městě realizovány v průběhu roku 2023. Cílem tohoto dokumentu je na základě průběžného zpracovávání a vyhodnocování situační a bezpečnostní analýzy nalézt a realizovat vhodná bezpečnostní opatření a aktivity vedoucí ke snížení výskytu sociálně patologických jevů a předcházet tak negativním jevům v podobě nejrůznějších protiprávních jednání a tím pozitivně působit proti nárůstu kriminality a také k ochraně případných obětí. Programy a aktivity v oblasti prevence kriminality mají působit nejen v době jejich realizace, ale bezpochyby také do budoucna.

Program prevence kriminality města Kraslice na rok 2023 navazuje na Program prevence kriminality města Kraslice na rok 2022 a je tvořen v souladu s platnou Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027, která byla schválena usnesením vlády České republiky č. 276 dne 6. dubna 2022.

Ve spolupráci se zainteresovanými subjekty jsou v programu prevence kriminality města Kraslice navržena taková opatření, která mohou v podmínkách města Kraslice pomoci s řešením problémů spojených s pácháním protiprávního jednání a ochranou zdraví a majetku občanů města Kraslice. Program prevence kriminality je možné v průběhu jeho platnosti upravovat s ohledem na aktuální problémy a požadavky navrhované všemi subjekty, které se na prevenci kriminality podílí.

Preventivní aktivity města Kraslice budou realizovány ve spolupráci města Kraslice, Policie ČR obvodní oddělení Kraslice, škol a školských zařízení města Kraslice a dalších zde působících subjektů. Aktivity v roce 2023 budou navazovat na již osvědčené, které budou dále rozvíjeny a doplněny podle aktuální situace a požadavků a návrhů škol a školských zařízení. Dále budou navrženy rovněž aktivity nové, zaměřené zejména na spolupráci s neziskovými organizacemi, spočívající v tvorbě uceleného preventivního programu zaměřeného zejména na závislosti (látkové i nelátkové), finanční gramotnost, právní povědomí, kyberkriminalitu, rizikové chování apod.

Pro naplňování cílů prevence kriminality byla vytvořena pracovní skupina tvořená zaměstnancem Městského úřadu Kraslice a příslušníkem obvodního oddělení Policie ČR Kraslice. Tato skupina dle svých kompetencí odpovídá za realizaci jednotlivých aktivit a opatření Programu prevence kriminality města Kraslice na rok 2023. V čele pracovní skupiny prevence kriminality stojí manažer prevence kriminality.

Pracovní skupinu prevence kriminality tvoří:

- Manažer prevence kriminality: Mgr. Alena Stellnerová
- Policie České republiky Obvodní oddělení Kraslice: prap. Vladislav Šturma

2 PREVENCE KRIMINALITY

2.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Kriminalita

Kriminalita je obecně chápána jako protiprávní jednání, do kterého spadají veškeré přestupky a trestné činy vymezené zákonem. Hlavním nástrojem kontroly a omezování kriminality je trestní politika, jejíž součástí je preventivní politika. Ta představuje strategii kontroly kriminality a v boji s kriminalitou využívá zejména prostředky nerepresivního charakteru v oblastech eliminace sociálně patologických jevů a kriminogenních faktorů.

Prevence kriminality

Vedle represivních opatření je prevence kriminality součástí trestní politiky. Ta zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páchání kriminality a snižování obav z ní, a ke zvyšování pocitu bezpečí občanů. Do prevence kriminality spadají opatření, jejichž cílem je snižování rozsahu a závažnosti kriminality. Jedná se zejména o aktivity a opatření sociální a situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů.

Struktura prevence kriminality

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchání trestné činnosti.

Situační prevence staví na zkušenostech, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. V opatřeních spadajících do situační prevence je spatřována snaha co nejefektivněji minimalizovat majetkové trestné činy. Za nejvíce využívané opatření v situační prevenci je s ohledem na konkrétní druhy trestné činnosti informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností, bezpečné chování a zabezpečení majetku.

Sociální a situační prevence se vzájemně doplňují v primární, sekundární a terciární úrovni.

Primární prevence se zaměřuje na širokou veřejnost. Zahrnuje vzdělávací, výchovné, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity. Pozornost primární prevence je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména dětí a mládeže. Těžištěm a základním prvkem, který působí v primární prevenci jsou rodiny a školy.

Sekundární prevence se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti, dále sociálně patologickými jevy, do kterých spadají drogové a alkoholové závislosti, gamblerství, vandalismus, dlouhodobá nezaměstnanost apod. Cílem sekundární prevence je aktivně podporovat společensky přijatelné chování a odvrácení kriminálního jednání.

Terciární prevence spočívá v resocializaci pachatelů trestných činů a kriminálně narušených osob např. poskytováním sociálního a právního poradenství, zprostředkování rekvalifikace k následnému pracovnímu uplatnění apod. Cílem terciární prevence je obnova a stabilizace pachatelů ve funkčním sociálním prostředí.

Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů se zaměřuje na jedince ohrožené trestnou činností a jedince, na kterých byl spáchán trestný čin. Tato prevence staví na konceptech bezpečného chování s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností.

2.2 SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČR

V České republice je prevence kriminality rozčleněna do několika úrovní podle zaměření a podle rozsahu působnosti.

Resortní úroveň

Z věcné působnosti ministerstev vycházejí programy prevence kriminality, které obohacují jejich běžné činnosti a přinášejí nové přístupy a ovlivňují tak tvorbu příslušné legislativy.

Meziresortní úroveň

Základ meziresortní úrovně spočívá ve vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k obecné kriminalitě a koordinuje preventivní činnosti jednotlivých úřadů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality, čímž je podněcuje k vytváření nových aktivit.

Místní úroveň

Do místní úrovně jsou zapojeny orgány veřejné správy, police, nevládní organizace a další instituce působící v obcích a městech. Podstatou prevence kriminality na místní úrovni je optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci, potřeby i možnosti dané obce.

Jako nejefektivnější podklad pro správné fungování prevence kriminality na místní úrovni je program prevence kriminality zpracovaný na příslušné období. Program prevence kriminality představuje systém metodické, koncepční a finanční podpory ze strany samosprávy a dalších orgánů státní správy ve městech a obcích zatížených vysokou mírou kriminality a dalšími kriminálně rizikovými jevy.

Podstatou programu prevence kriminality a jeho naplňování je součinnost orgánů státní správy, samosprávy, policie a nestátních neziskových organizací.

Významnou roli v prevenci kriminality a financování aktivit kromě samospráv mají také instituce na krajské úrovni a Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra, který poskytuje metodickou a konzultační podporu, vzdělávání a za stanovených podmínek dotační prostředky na realizaci preventivních projektů.

2.3 PRIORITY PREVENCE KRIMINALITY

Program prevence kriminality města Kraslice na rok 2023 představuje strategický dokument na tzv. místní úrovni zabývající se hlavními rizikovými jevy ve městě a opatřeními, které vedou k naplňování definovaných cílů. Mezi základní body při tvorbě tohoto dokumentu řadíme bezpečnostní a sociodemografickou statistiku města Kraslice, z jehož vyhodnocení jsou následně stanoveny opatření a cíle programu prevence kriminality.

Cíle programu prevence kriminality:

- Snižování míry a výskytu trestné činnosti
- Snižování míry a výskytu delikventní činnosti
- Snižování výskytu rizikových jevů s důrazem na ochranu zdraví a majetku
- Zvyšování pocitu bezpečí občanů
- Spolupráce s participujícími subjekty na prevenci kriminality mezi orgány státní správy a samosprávy, Policií ČR, neziskovými organizacemi a cílovými skupinami osob
- Využívání finančních zdrojů pro podporu programů prevence kriminality

Program prevence kriminality města Kraslice představuje koncepční řešení v oblasti snižování výskytu a předcházení sociálně patologických jevů. Jeho cílem je tak zvyšování pocitu bezpečí občanů města Kraslice. Program prevence kriminality města Kraslice se zaměřuje zejména na sociální prevenci vůči cílovým skupinám prevence kriminality, které přímo či nepřímo ovlivňuje páchaní trestné činnosti, přestupků či jiného protiprávního jednání a které je současně potřeba před takovýmto jednáním chránit.

Hlavní rizika ohrožující pocit bezpečí ve městě Kraslice

Pocit bezpečí je dlouhodobě vnímán a spojován s prevencí a bojem proti kriminalitě. Ne všichni občané vnímají rizika, která ohrožují pocit bezpečí stejně. Obecně lze však říci, že více než konkrétní skutek vůči konkrétní neznámé osobě vnímají lidé méně závažné skutky, které však postihují širší skupinu obyvatel. Mezi tyto skutky můžeme řadit zejména:

- časté konflikty a rušení klidu v noční době páchané osobami pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek,
- různé formy útoků na majetek – především znečišťování veřejného prostranství, vandalismus, hluk apod.,
- narůstající zadluženost obyvatel,
- ohrožení sociálním vyloučením.

2.3.1 Opatření a cílové skupiny prevence kriminality ve městě Kraslice

Opatření programu prevence kriminality

- Zajištění spolupráce a koordinované činnosti orgánů státní správy a samosprávy, Policie ČR, neziskových organizací a dalších subjektů města Kraslice při vytvoření účinného programu prevence kriminality města Kraslice zaměřeného na cílové skupiny.

- Zaměření na pouliční kriminalitu ve městě Kraslice a omezení páchaní trestné a jiné delikventní činnosti.
- Zvyšování kvalifikace v oblasti prevence kriminality.
- Zvyšování právního vědomí mládeže.
- Zvyšování právního vědomí seniorů a možnostech ochrany před trestnou činností.
- Zvyšování ochrany vlastní osoby před domácím násilím.
- Zvyšování ochrany před riziky spojenými s kibernetickou kriminalitou.
- Podporování nabídek volnočasových aktivit.
- Podporování aktivit ve spolupráci s neziskovými organizacemi.
- Protidrogová prevence ve spolupráci s organizací KOTEC, o.p.s.

Cílové skupiny

Město Kraslice realizuje programy situační a sociální prevence. Situační prevence je ve městě Kraslice zajištěna Městským kamerovým dohlížecím systémem. Sociální prevence je pak zejména v podobě primární a sekundární prevence zaměřena na nejohroženější skupiny, kterými jsou:

- děti předškolního věku,
- žáci základních škol,
- osoby od 15 do 26 let věku – klienti Člověka v tísni, o. p. s.,
- ženy,
- senioři.

2.4 FINANCOVÁNÍ PLÁNU PREVENCE KRIMINALITY

Program prevence kriminality na místní úrovni představuje systém metodické, koncepční a finanční podpory především ze strany samosprávy a dále ústředních orgánů státní správy.

Město Kraslice v oblasti prevence kriminality vytváří koncepci pro účelnou a systematickou preventivní činnost včetně jejího finančního zajištění. Z tohoto důvodu je také každoročně v rozpočtu vyčleněna kapitola, která je určená na aktivity prevence kriminality uskutečňované ve městě. Na rok 2023 je na aktivity prevence kriminality vyčleněno 123.000,- Kč.

Dalším možným zdrojem financování aktivit prevence kriminality je Program pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského Kraje a Účelové dotace ministerstva vnitra ČR.

3 ANALITICKÁ ČÁST

3.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MĚSTĚ KRASLICE

Město Kraslice se nachází v Karlovarském kraji, ve vzdálenosti cca 25 km od města Sokolov a sousedí přímo se Spolkovou republikou Německo, s jehož příhraničním městem Klingenthal jej spojuje hraniční přechod. Kraslice byly založeny ve 13. století, roku 1370 získaly statut města. Od roku 2003 fungují jako obec s rozšířenou působností a zajišťují správu 8 obcím, z toho 4 městům. Současná rozloha katastrálního území města činí 81,33 km².

Město Kraslice je součástí Svazku měst a obcí kraslicka, které se rozkládá na hranicích ČR a Německa. Mezi obce patřící do spolku měst a obcí kraslicka spadají: Kraslice, Bublava, Stříbrná, Přebuz, Rotava, Šindelová, Jindřichovice, Oloví a Dolní Nivy.

Ve městě Kraslice bylo k 01. 01. 2022 evidováno Českým statistickým úřadem celkem 6 537 občanů České republiky s trvalým pobytem a dále celkem 340 cizinců, z toho 211 cizinců s trvalým pobytem a 129 cizinců s přechodným pobytem. K 01.07.2022 bylo Českým statistickým úřadem evidováno 480 cizinců s pobytem na území města Kraslic.

3.2 BEZPEČNOSTÍ A SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Bezpečnostní analýza je důležitou součástí Programu prevence kriminality města Kraslice, na jejímž základě jsou plánovány a realizovány preventivní aktivity. Neméně důležitou součástí je sociodemografická analýza, jejíž faktory ovlivňují výskyt sociálně patologických jevů ve městě.

3.2.1 Sociodemografická analýza

Sociodemografické faktory, jako vývoj počtu obyvatel a nezaměstnanost a s tím související nízké příjmy jednotlivců a rodin, jsou jedním z klíčových faktorů ovlivňujících výskyt sociálně patologických jevů. Nezaměstnanost pak často bývá důvodem, kdy lidé mohou mít sklony k páčání trestné činnosti, zejména se dopouští krádeží, loupeží nebo jiných protiprávních jednání, jak získat finanční prostředky na obživu. Problémovou skupinou podle situační analýzy jsou dlouhodobě nezaměstnaní občané, kteří většinou dluží městu na nájmech a dalších poplatcích.

1. Tabulka vývoje počtu obyvatel města Kraslice k 01.01.

Rok (k 01.01.)	Celkem	Muži	Ženy	Rozdíl
2019	6749	3382	3367	-53
2020	6767	3396	3371	+18
2021	6583	3303	3280	-184
2022	6537	3279	3258	-46

Zdroj: Český statistický úřad

Z výše uvedené tabulky je znatelný pokles počtu obyvatel města od roku 2020, kterou je možné hodnotit jako nestabilní vzhledem k letům předchozím, kdy predispozice klesají vzhledem k počtu narození a úmrtí, přistěhovalých a vystěhovalých občanů města Kraslice, jak je možné vidět v následující tabulce.

2. Tabulka migrace obyvatelstva ve městě Kraslice 2019 - 2021

Rok	2021	2020	2019
Živě narození	64	61	64
Zemřelí	97	99	75
Přirozený přírůstek	-33	-38	-11
Přistěhovalí	162	175	204
Vystěhovalí	175	199	175
Přírůstek stěhováním	-13	-24	29
Celkový přírůstek	-46	-62	18

Zdroj: Český statistický úřad

Z tabulky ukazující migraci obyvatelstva mezi rokem 2019 a 2021 ve městě Kraslice můžeme vyhodnotit několik údajů. U přirozeného přírůstku (narození, zemřelí) může zaznamenat, že od roku 2019 až do roku 2021 přírůstek v podobě narození vykazuje průměrně stejná data, u zemřelých je pak patrný jejich vyšší počet ve městě v roce 2020 a 2021, na který mohl mít vliv pandemie Covid-19. Přírůstek stěhováním byl pro město kladným v roce 2019, kdy se přistěhovalo 204 osob, od roku 2020 je tento přírůstek spíše záporný, neboť se odstěhovalo osob více než se jich přistěhovalo. V rámci sledovaného období je celkový počet obyvatel klesající.

Údaje o zaměstnanosti a vyplacených sociálních dávkách Úřadem práce ČR kontaktní pracoviště Kraslice, vycházejí z dat poskytnutých Úřadem práce ČR v Karlových Varech.

3. Tabulka vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu v meziročním srovnání roku 2020 s rokem 2021 (ke dni 01.01.) a indexem na 10 tis. obyvatel

Ukazatel	Rok 2020 (01.01.2020 – 31.12.2020)	Rok 2021 (01.01.2021 – 31.12.2021)	Meziroční srovnání	Index na 10 tis. obyvatel		
	Rok 2020	Rok 2021		Index - rozdíl		
Počet vyplacených soc. dávek – celkem	14660	15025	+ 365	22269	22985	+ 716
Dávky Hmotné nouze	2969	3105	+ 136	4510	4750	+ 240
Dávky Státní soc. podpory	8960	11909	+ 2949	13611	18218	+ 4607

Pozn.: Index k roku 2021 spočítán na počet obyvatel obce k 01. 01. 2021, který činil 6583

Index k roku 2022 spočítán na počet obyvatel obce k 01. 01. 2022, který činil 6537

Zdroj: ÚP Karlovy Vary

V roce 2019 bylo Úřadem práce v Kraslicích vyplaceno 14.644 sociálních dávek, v roce 2020 bylo vyplaceno 14.660 sociálních dávek a v roce 2021 bylo vyplaceno 15.025 dávek. U vyplacených dávek Hmotné nouze a Státní sociální podpory lze spatřit nárůst v jejich výplatě. Nesmíme v tomto případě zapomínat na fakt, že do tabulek se promítá také rozdíl v počtu obyvatel, kdy dochází k jejich poklesu, naopak v případě výplaty dávek jejich množství stoupá. Např. u dávek Hmotné nouze Mimořádná okamžitá pomoc, kdy bylo v roce 2020 vyplaceno celkem 38 dávek, je vidět vysoký nárůst o 345 %.

Dávky hmotné nouze a dávky státní sociální podpory byly vyplaceny osobám mající trvalé bydliště ve městě Kraslice a v přilehlých obcích správního obvodu města Kraslice.

4. Tabulka jednotlivých sociálních dávek vyplacených k 01. 01. 2022 (za rok 2021)

Ukazatel	Počet	Index na 10 tis. obyvatel	Pokles/nárůst v % proti r. 2020	
Počet vyplacených soc. dávek - celkem	3105	4750	+ 5 %	
Dávky HN	Příspěvek na živobytí	2256	3451	- 2 %

	Doplatek na bydlení	680	1040	- 6 %
	Mimořádná okamžitá pomoc	169	259	+ 345 %

Pozn.: Index k roku 2021 spočítán na počet obyvatel obce k 01.01.2022, který činil 6537

Zdroj: ÚP Karlovy Vary

5. Tabulka jednotlivých sociálních dávek vyplacených k 30. 9. 2022

Ukazatel		Počet	Index na 10 tis. obyvatel
Počet vyplacených soc. dávek - celkem		2298	3561
Dávky HN	Příspěvek na živobytí	1545	2394
	Doplatek na bydlení	652	1015
	Mimořádná okamžitá pomoc	101	157

Pozn.: Index k roku 2022 spočítán na počet obyvatel obce k 30.09.2022, který činil 6453

Zdroj: ÚP Karlovy Vary

V oblasti nezaměstnanosti naopak sledujeme mírný pokles. Ale i v tomto případě se musí brát v potaz úbytek obyvatelstva města Kraslice. Okres Sokolov podle míry nezaměstnanosti a počtu vyplacených sociálních dávek patří stále mezi rizikovější okres v České republice.

6. Tabulka nezaměstnaných osob v letech 2020 – 2022 obec Kraslice

	Nezaměstnanost		
	2020	2021	2022 (k 30.09.)
Počet nezaměstnaných	216	209	182
Podíl nezaměstnaných v %	4,9	4,9	4,3

Zdroj: ÚP Karlovy Vary

3.2.2 Bezpečnostní analýza – trestné činy

Bezpečnostní analýza byla zpracována ve spolupráci s Policií České republiky Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, oddělení tisku a prevence, která poskytla údaje o výskytu kriminality ve městě Kraslice od ledna roku 2018, do konce roku 2021.

V níže uvedených tabulkách je uveden přehled trestných činů, které byly zaevidované ve služebním obvodu Obvodního oddělení Policie ČR Kraslice a které byly statisticky ukončeny, a počet pachatelů stíhaných za spáchání trestné činnosti.

1. Tabulka souhrnných dat trestných činů (zločinů a přečinů)

Rok	Celkem	Násilné	Mravnostní	Majetkové	Ostatní	Objasněnost v %
2018	103	0	0	41	62	70,87
2019	136	13	0	64	59	64,71
2020	109	13	1	38	57	73,39
2021	81	10	5	27	39	71,60

Zdroj: Policie České republiky Krajské ředitelství Karlovarského kraje, oddělení tisku a prevence

Podle shora uvedených statistických ukazatelů je zřejmé, že celkový nápad trestných činů evidovaných ve služebním obvodu Policie ČR Obvodního oddělení Kraslice má ve sledovaném období podobné hodnoty, kdy dochází k mírnému poklesu v celkovém množství spáchaných trestných činů. Nejvýraznější pokles je v roce 2020 a 2021 spatřován v majetkové trestné činnosti. V roce 2021 byl zaznamenán nárůst v páčání mravnostní trestné činnosti. Stále největší zastoupení ve škále oznámených trestných činů má tzv. ostatní trestná činnost, a to téměř v 50 %. Sem patří případy výtržnictví, ohrožování výchovy dítěte, maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní, hospodářská kriminalita – podvody a drogové delikty.

2. Tabulka souhrnných dat pachatelů

Rok	Celkem pachatelé	Věk 0-14	15-17 let	Recidivisté	Ostatní pachatelé
2016	83	2	2	33	46
2017	88	1	3	42	42
2018	80	1	1	34	44
2019	87	0	10	33	44
2020	98	3	3	44	48
2021	52	2	1	26	23

Zdroj: Policie České republiky Krajské ředitelství Karlovarského kraje, oddělení tisku a prevence

Nejrizikovější skupinou pachatelů trestných činů byli vždy recidivisté, tedy pachatelé, kteří se dopouští páčání trestné činnosti, ačkoli byli v minulosti pro páčání trestného činu již odsouzeni. V roce 2021 byl zaznamenán pokles těchto pachatelů o 59 %.

3.2.3 Bezpečnostní analýzy o vybraných druzích přestupků

Podle ustanovení § 5 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění se přestupkem rozumí: „*Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin*“.

Přestupky proti občanskému soužití, veřejnému pořádku, proti majetku a přestupky proti pořádku ve stání správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě, jsou projednávány Odborem správních věcí Městského úřadu Kraslice. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi jsou projednávány Odborem sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Kraslice.

Následující tabulka ukazuje míru spáchaných přestupků za období od 01.01.2020 do 31.12.2020 a za období od 01.01.2021 do 31.12.2021 včetně výpočtu indexu na 10 000 tisíc obyvatel a procentuální

změnu těchto období. Kromě výše uvedených přestupků je do tabulky zahrnut i celkový počet všech přestupků spáchaných ve správním obvodu města Kraslice a evidovaných Obvodním oddělením Policie ČR Kraslice.

Tabulka vybraných druhů přestupků

Druh	počet obyvatel		přestupky – abs. počet			index na 10 tis. obyv.			změna 2020-2021 (%)
	k 1.1. 2022	změna proti 1.1. 2021	k 31. 12. 2020	k 31. 12. 2021	změna 2020-2021	rok 2020	rok 2021	změna 2020-2021 (index)	
Přestupky proti občanskému soužití (§ 7)	6537	-46 (6583)	108	91	-17	146	139	-25	-15
Přestupky proti veřejnému pořádku (§ 8)	6537	-46	58	31	-27	88	47	-41	-47
Přestupky proti majetku (§ 8)	6537	-46	82	65	-17	125	99	-26	-21
Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§ 30)	6537	-46	10	1	-9	15	2	-13	-87
Přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě (§ 4)	6537	-46	0	0	0	0	0	0	0
Přestupky celkem	6537	-46	1076	971	-105	1635	1485	-150	-9

Zdroj: Policie České republiky Krajské ředitelství Karlovarského kraje, oddělení tisku a prevence

Pozn.: Index k roku 2020 spočítán na počet obyvatel obce k 01.01.2021, který činil 6 583.

Index k roku 2021 spočítán na počet obyvatel obce k 01.01.2022, který činil 6 537.

Z tabulky spáchaných přestupků vyplývá klesající trend u všech sledovaných přestupků evidovaných Policií ČR Obvodním oddělením Kraslice a spáchaných ve správním obvodu města Kraslice. Nejvíce zastoupenými přestupky jsou stále přestupky proti občanskému soužití a přestupky proti majetku. Na základě získaných údajů je možné ve městě Kraslice situaci hodnotit jako mírně se zlepšující.

3.2.4 Domácí násilí

Domácí násilí je definováno jako fyzické, psychické či jiné násilí mezi blízkými osobami, ke kterému dochází opakovaně v jejich soukromí a tím skrytě mimo kontrolu veřejnosti. Při klasifikaci, zda mezi

blízkými osobami k domácímu násilí skutečně dochází je zjištění intenzity a časnosti páchaného násilí, tedy intenzita se ze strany útočníka zvyšuje a násilí je pácháno opakovaně a dlouhodobě.

Institut, který tuto problematiku dočasně řeší je vykazání upravené v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně v ustanovení § 44 až § 47. „*Oprávnění vykazat z bytu nebo domu i z jeho bezprostředního okolí*“. Vykázání je opatřením preventivního charakteru, kdy po dobu 10 dnů nesmí vykazovaná osoba vstupovat na místo, ze kterého byla vykazána či nějak navazovat kontakt s osobou, kterou svým jednáním ohrožovala.

Z poskytnutých informací Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, oddělení tisku a prevence, bylo ve městě Kraslice a přilehlých obcích v období od 01.01.2021 do 31.12.2021 zpracováno 12 formulářů SARA DN včetně formulářů o incidentu se znaky domácího násilí s tím, že formulář o vykazání podle ustanovení § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, byl založen v jednom případě. V období od 01.01.2022 do 30.09.2022 byly zpracovány 3 formuláře SARA DN a formulář o vykazání byl založen ve dvou případech.

3.2.5 Pomoc obětem trestných činů

Péči o osoby, které se staly obětí trestného činu, upravuje zákon č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů. Smyslem tohoto zákona je zlepšit postavení oběti zejména v oblasti zacházení s v rámci trestního řízení, aby nebyla oběti způsobena další újma, právo na ochranu, právo na poskytování informací a právo odborné pomoci.

V ustanovení § 2 odst. 2 výše uvedeného zákona je oběť definována jako: „*Fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil.*“

Odbornou pomoc obětem trestných činů poskytují subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů. Tato pomoc zahrnuje zejména poradenství psychologické, sociální, právní a dále pomoc vedoucí k nápravě vzniklé újmy.

V Karlovarském kraji poskytují odbornou pomoc například tyto subjekty: Pomoc v nouzi, o.p.s., Člověk v tísni, o.p.s., Střediska Probační a mediační služby, příspěvková organizace, Diecézní charita Plzeň (Farní charita Sokolov, Farní charita Karlovy Vary). Nejznámějším poskytovatelem bezplatné pomoci obětem trestných činů, který poskytuje obětem prvotní odbornou pomoc s následným odkázaním na příslušné instituce je Bílý kruh bezpečí, který v Karlovarském kraji dosud nemá zřízené žádné kontaktní pracoviště. Nejbližší poradna, která poskytuje podpůrný terapeutický program sídlí v Plzni.

Některými dalšími méně známými subjekty poskytující bezplatnou pomoc obětem trestných činů, ale které nemají sídlo v Karlovarském Kraji, jsou: La Strada Česká republika, o.p.s., poskytuje pomoc osobám obchodovaným a vykořisťovaným. In IUSTITIA, o.p.s., poskytuje sociální a právní pomoci konkrétním fyzickým osobám vystaveným nebo ohroženým násilím. ROSA – centrum pro ženy z. s., je nezisková organizace, která poskytuje pomoc ženám a obětem domácího násilí. Tato pomoc zahrnuje odborné a sociálně právní poradenství, krizovou intervenci a dále poskytuje utajené azylové ubytování pro ženy, které jsou ohrožené domácím násilím. Sdružení ŽIVOT 90 z.ú. poskytuje pomoc

všem seniorům, kteří potřebují pomoci v naléhavé nebo dlouhodobě nepříznivé životní situaci, nebo jsou obětmi domácího násilí, a to např. formou bezplatných poraden, pobytové nebo pečovatelské služby, tísňové péče apod. ŽIVOT 90 má zřízené jako jediné bezplatnou linku důvěry pro seniory v celé České republice.

3.3 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA

Do preventivních aktivit města Kraslice se zapojují jak orgány státní správy a samosprávy, tak i některé neziskové organizace.

Město Kraslice kromě ustanovení funkce Manažera prevence kriminality, podporuje aktivity v oblasti prevence kriminality, a to prostřednictvím vyčleněných finančních prostředků z rozpočtu města. Ve městě Kraslice se nachází několik institucí a organizací působících v oblasti prevence kriminality. Jedná se zejména o: Městský úřad Kraslice, Policie ČR Obvodní oddělení Kraslice, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace.

Městský úřad Kraslice

Preventivní činností se na Městském úřadě Kraslice zabývá Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, kde působí jednak sociální pracovník, sociální kurátor pro dospělé, sociální pracovníci v oblasti sociálně-právní ochraně dětí a manažer prevence kriminality. V případě primární prevence poskytují sociální pracovníci poradenství, zajišťují péči a zprostředkovávají spolupráci s neziskovými organizacemi poskytujícími pomoc osobám sociálně nepřízpůsobivým v jejich přirozeném prostředí, ohroženým sociálním vyloučením, dysfunkční rodinou nebo nevyhovujícím rodinným prostředím. V případě terciální prevence je pozornost zaměřena na osoby propuštěné z ústavních zařízení, výkonu trestu odnětí svobody a vazby, výchovných ústavů apod., a to kurátorem pro dospělé a kurátorem pro děti a mládež.

Manažer prevence kriminality spolupracuje s Obvodním oddělením Policie ČR Kraslice a Úřadem práce ČR při sestavování bezpečnostních a sociodemografických analýz, dále zpracovává program prevence kriminality, plánuje a realizuje ve spolupráci s Obvodním oddělením Policie ČR Kraslice bezpečnostní opatření a aktivity v návaznosti na poznatky plynoucí z bezpečnostních analýz, čímž reaguje na aktuální bezpečnostní trendy a problémy vyskytující se ve městě.

Policie ČR Obvodní oddělení Kraslice

Policie ČR významným způsobem přispívá k předcházení trestné činnosti působením v prevenci kriminality. Obvodní oddělení policie ČR Kraslice má vyčleněného jednoho příslušníka, který se podílí na prevenci kriminality. Tento pak realizuje množství aktivit podle potřeb a požadavků základních škol a školských zařízení, a pro další cílové skupiny (např. seniory) přednášky a besedy mající výchovný a bezpečnostní charakter. Přednášky jsou zaměřovány do různých oblastí např. bezpečné chování v dopravě, zvyšování právního vědomí, šikana, násilí a kriminalita.

Školy a školská zařízení

Ve městě Kraslice se nachází tři základní školy, pět mateřských škol, Dům dětí a mládeže a Základní umělecká škola. V oblasti prevence působí na základních školách preventisté a výchovní poradci, kteří zpracovávají Minimální preventivní programy a Plány minimální prevence, ve kterých jsou uvedena

témata týkající se negativních jevů, která jsou začleněna do předmětů v rámci výuky. Na základě plánů prevence pořádají ve spolupráci s Obvodním oddělením Policie ČR Kraslice a dalších organizací besedy primární prevence k tématům šikany, kriminalitě, vandalismu, zvyšování právního vědomí, finanční gramotnost apod.

V rámci Základní umělecké školy a Domu dětí a mládeže jsou dětem v mimoškolní době nabízeny aktivity v zájmových kroužcích, které podporují osvojení mnoha dovedností. Kromě výše uvedeného pořádají pro děti několikrát do roka různé akce, které napomáhají k vyplnění volného času, čímž také pomáhají k předcházení výskytu nežádoucích jevů. Ve spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí a manažerem prevence kriminality jsou doporučovány a vybírány děti ze sociálně znevýhodněných rodin žijících ve městě Kraslice, k účasti na táborech pořádaných Domem dětí a mládeže, jejichž účast je hrazena z rozpočtu prevence kriminality města Kraslice.

Nestátní neziskové organizace

Ve městě Kraslice má svou kancelář Člověk v tísní, o.p.s. který poskytuje sociální poradenství v oblasti dluhů a sociální pomoc a poradenství rodinám nacházejícím se v obtížné životní situaci, při výchově a péči o dítě, s problémy spojenými se školní docházkou apod. Dále ve městě provozuje Člověk v tísní, o.p.s. nízkoprahový klub Aktiv určený pro děti a dospívající ve věku od 15 do 26 let. Klub Aktiv nabízí dětem a dospívajícím své prostory pro trávení volného času a možnosti zapojení se do společných aktivit. Smyslem klubu je usilovat o to, aby děti a dospívající rozvíjeli své dovednosti a učili se přijmout odpovědnost za sebe i druhé. Tento klub svou činností působí preventivně zejména poskytováním informací, které slouží ke snížení rizik souvisejících s potenciálně ohrožujícím způsobem života.

Další organizací, která ve městě Kraslice poskytuje své služby v oblasti prevence, je KOTEC, o.p.s., která podporuje a poskytuje pomoc osobám v tíživé sociální situaci, závislým na návykových látkách a osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní péče, dále provádí besedy a workshopy pro děti a veřejnost v oblasti drogových závislostí.

4 NÁVRH PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ VE MĚSTĚ KRASLICE

Hlavní prioritou a cílem prevence kriminality je dlouhodobé snižování výskytu delikventní činnosti, společensky nebezpečných trestných činů a přestupků, snižování rizikových sociálně patologických jevů a omezování příležitostí k páčání trestné činnosti, a to v podobě provádění preventivních opatření jakými jsou dílčí projekty a aktivity. K tomuto je potřeba aktivní využívání nástrojů, které budou pro pachatele zvyšovat riziko, že dojde k jeho dopadení. Pro toto období budou preventivní aktivity směřovány zejména na informovanost obyvatel města Kraslice, jak ubránit vlastní osobu před rizikem násilného chování, o možnostech ochrany vlastního obydlí a majetku. Zvyšování informovanosti občanů města bude uskutečňováno prostřednictvím aktivit Policie ČR, neziskových organizací, soukromoprávních subjektů, a to formou besed, přednášek a kurzů. Preventivní aktivity budou probíhat za účasti předškolních a školských zařízení, klubu seniorů, široké veřejnosti a dalších subjektů, kterých se aktivity dotýkají. V roce 2023 budou realizovány aktivity, které navazují na ty, které byly v posledních letech již realizovány. K dosažení stanovených cílů bude město využívat dostupné nástroje sociální a situační prevence.

I. Informování občanů města

Za využití informačních technologií a místního tisku – Zpravodaj města Kraslice, poskytovat občanům informace z oblasti prevence kriminality, zejména o preventivních programech, uskutečněných aktivitách sociální a situační prevence, informovat o vývoji statistických dat kriminality prostřednictvím bezpečnostních analýz zpracovaných v Programu prevence kriminality na příslušný kalendářní rok a institucích, kam se mohou obracet v tíživých životních situacích.

Realizátor: Město Kraslice, Policie ČR

Termín realizace: průběžně

II. Podpora subjektů v oblasti prevence kriminality

Prohloubení spolupráce s neziskovými organizacemi, zjištění potřeb v oblasti prevence ohrožených cílových skupin, spoluúčast při realizování plánovaných aktivit s ohledem na zaměření činnosti organizací.

Realizátor: Město Kraslice

Termín realizace: průběžně

III. Omezení prodeje alkoholu a tabákových výrobků osobám mladším 18 let

Monitorování problémových lokalit zejména v oblastech, kde se shlukují mladiství a požívají návykové látky jako tabákové výrobky a alkoholické nápoje.

Kontrola dodržování zákazu prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků osobám mladším 18 let.

Realizátor: Město Kraslice, Policie ČR, Česká obchodní inspekce

Termín realizace: průběžně

IV. Silniční kontroly

Provádění kontrol ve spolupráci s Policií ČR u dětí a dospělých, pohybujících se v silničním provozu i mimo něj. Smyslem této aktivity je, v případě absence osvětlení na nemotorových vozidlech v době nepříznivých meteorologických podmínek (např. mlha, tma), jejich zviditelnění.

Realizátor: Město Kraslice, Policie ČR

Termín realizace: v průběhu podzimních měsíců

V. Kurz sebeobrany pro ženy a dívky

Pro ženy a dívky, které jsou jednou z ohrožených skupin, na kterých může být páčáno násilí (přepadení, znásilnění, domácí násilí apod.) ať už doma nebo na veřejnosti, bude v roce 2023 zprostředkován kurz sebeobrany. Smyslem tohoto kurzu bude zúčastněné seznámit s možnými rizikovými situacemi, naučit se těmto situacím předcházet, případně jak je zvládnout a jak nejúčinněji ochránit vlastní osobu a majetek.

Realizátor: Město Kraslice

Termín realizace: 1. polovina roku 2023

VI. Den dětí mateřských škol s Integrovaným záchranným systémem

Pro děti mateřských škol a přípravných tříd bude stejně jako v roce 2022 uspořádán, ve spolupráci Města Kraslice a složkami integrovaného záchranného systému a organizací BESIP, Den dětí s Integrovaným záchranným systémem. Zúčastněné složky představí dětem mateřských škol svou techniku a vybavení využívající ke své profesi. Organizace BESIP bude s dětmi na místě realizovat

dopravní výchovu, bezpečné chování v silničním provozu a důležitost užívání bezpečnostních prvků osob v silničním provozu.

Realizátor: Město Kraslice, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor stanice Kraslice, Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, organizace BESIP

Termín realizace: v době letních měsíců

VII. Děti ve školských zařízeních

Pro děti 1. stupňů základních škol budou uskutečňovány přednášky ve spolupráci s Policií ČR podle aktuálních požadavků a potřeb škol s tématy týkajícími se např.: bezpečné chování na internetu, finanční gramotnost, šikana a dopravní výchova za využití dopravního hřiště.

Pro děti druhých stupňů základních škol je plánováno, ve spolupráci s organizací Člověk v tísni, o.p.s. a organizací KOTEC, o.p.s. uspořádat workshopy týkající se oblastí ochrany zdraví před škodlivými účinky návykových látek a rizikového chování. Kromě uvedeného pak budou prováděné prostřednictvím Policie ČR besedy podle aktuálních potřeb škol s tématy zabývajícími se např. šikanou, základním právním vědomím, finanční gramotností, užíváním návykových látek apod.

Realizátor: Město Kraslice, Policie ČR, KOTEC, o.p.s., Člověk v tísni, o.p.s.

Termín realizace: průběžně

VIII. Děti ze sociálně znevýhodněných rodin v mimoškolní době

Pro tuto skupinu bude uspořádána aktivita v podobě sjednání a úhrady pobytu na letním pobytovém táboře ve spolupráci s příspěvkovou organizací Dům dětí a mládeže Kraslice, případně s organizací Člověk v tísni, o.p.s., která prostřednictvím nízkoprahového zařízení Klub aktiv s dětmi a dospívajícími ve věku od 15 do 26 let pracuje a připravuje aktivity působící preventivně na snížení rizik souvisejících s potenciálně ohrožujícím způsobem života.

Realizátor: Město Kraslice, příspěvková organizace Dům dětí a mládeže, Člověk v tísni, o.p.s.

Termín realizace: v průběhu letních prázdnin

IX. Senioři

Senioři jsou vnímáni jako velmi riziková skupina, která se může potenciálně velmi snadno stát terčem protiprávního jednání. V Kraslicích jsou jen velmi ojediněle zjišťovány skutky fyzického napadání seniorů, avšak velmi lehce se mohou osoby v této věkové kategorii stát oběťmi podvodů, úrazů v domácnostech či v silničním provozu, a to zejména v postavení chodců.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti bude provedena ve spolupráci s Policií ČR návštěva klubu seniorů, kde budou rozebírány otázky bezpečnosti v domácnosti, poskytnutí informací o možnostech ochrany obydlí formou instalace a používání bezpečnostních zámků a řetízků, kukátek, dále nácviku poskytnutí první pomoci v případech úrazu nebo náhlého zdravotního ohrožení, jak se bránit v případě domácího násilí apod.

Realizátor: Město Kraslice, Policie ČR

Termín realizace: průběžně

5 ZÁVĚR

Prevence kriminality má své nezastupitelné místo ve snaze o regulaci kriminality ve městě. Jejím účelem je včasné reagování na výskyt nežádoucích jevů ve společnosti a předcházet tak nejenom přímo páčání trestné činnosti, ale také materiálním škodám a především následkům, které ohrožují život a zdraví. Program prevence kriminality města Kraslice ve své bezpečnostní analýze specifikuje hlavní bezpečnostní problémy a představuje preventivní aktivity pro následující období. Současně s tímto je vyvíjena snaha k dobré spolupráci s jednotlivými subjekty, které se problematikou prevence kriminality zabývají.

PŘÍLOHY: MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAMY ZÁKLADNÍCH ŠKOL KRASLICE

Příloha č. 1 Minimální preventivní program 2022/2023: Základní škola Kraslice, Opletalova 1121

Příloha č. 2 Školní preventivní program 2022/2023: Střední škola, základní škola a mateřská škola, Havlíčkova 1717

Příloha č. 3 Minimální preventivní program 2022/2023: Základní škola Kraslice, Dukelská 1122